MINISTERUL EDUCAŢIEI ŞI CERCETĂRII ŞTIINŢIFICE

P R O G R A M A

PENTRU EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT

PROFESORI

DISCIPLINA DE EXAMEN: COMERȚ

2015

1. PREZENTARE. COMPETENȚE GENERALE

PREZENTARE

Programa pentru examenul de definitivare în învăţământ reprezintă documentul curricular şi normativ de bază în temeiul căruia vor fi structurate şi asigurate atât orientarea generală în domeniul cunoaşterii ştiinţifice şi didactic/metodice a domeniului de referinţă, cât şi parcurgerea, prin studiu sistematic, a unei tematici adaptate nivelului profesional al cadrului didactic, relevante, moderne şi cu o sensibilă deschidere interdisciplinară.

Programa este concepută ca bază necesară şi utilă atât pentru perfecţionarea continuă, cât şi pentru testarea/evaluarea concepţiei, cunoaşterii, înţelegerii şi interpretării principalelor roluri profesionale ale funcţiei din perspectiva nivelurilor carierei didactice. Acestea se vor corela cu normativitatea psihopedagogică pe baza căreia sunt proiectate, aplicate şi inovate structurile şi
unităţile de competenţe - cunoştinţele, abilităţile, valorile şi atitudinile corespunzătoare standardelor şi statutului asumat/jucat de cadrul didactic în unităţile de învăţământ preuniversitar din România.

În cadrul acestei programe, de importanţă majoră sunt acele componente care vor valoriza **rolul constructiv, coparticipativ al** cadrului didactic în calitatea sa de actor cu statut de educator,
de purtător al mesajelor ştiinţei devenite disciplină de învăţământ, de reprezentant al comunităţii profesorilor de specialitate instituţia şcolară şi substanţa **competenţelor dobândite** de acesta, în concordanţă cu motivaţia profesională, cu o serie de **roluri specifice.** De exemplu, pentru dimensiunea didactică, menţionăm rolurile: evaluator intern şi extern, consilier în procesul de învăţare şi, mai ales, în depăşirea dificultăţilor în învăţare, mediator didactic în procesul de adecvare a logicii domeniului de specialitate la psihologia învăţării, predării, evaluării etc.

Au fost urmărite formarea şi structurarea competenţelor pentru profesia de cadru didactic, cu aplicare la predarea disciplinelor de specialitate din aria curriculara tehnologii. Pe lângă competenţele specifice, în specialitate, sunt vizate competenţele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum şi competenţele metodice.

Tematica programei reflecta **ponderile**:

- conţinuturilor destinate pentru formarea competenţelor ştiinţifice (aprox.. 60%);
- conţinuturilor destinate formării competenţelor didactice, încorporând metodica şi aplicaţiile şcolare ale domeniului (aprox. 30%);
- conţinuturilor altor tipuri de competenţe necesare cadrelor didactice - competenţe cheie (aprox. 10%).

În elaborarea programelor au fost aplicate **criterii de selectare a conţinuturilor**, precum: relevanţa conţinuturilor pentru dezvoltarea competenţelor cadrelor didactice, utilitatea explicită a conţinuturilor pentru activitatea didactică, adaptabilitatea la contexte profesionale, socioculturale, sociale, economice şi tehnologice în schimbare/în evoluţie, integralitatea şi coerenţa viziunii asupra cunoaşterii de specialitate, abordate în relaţie cu didactica domeniului de specialitate, actualitatea ştiinţifică, în raport cu schimbările/ inovaţiile la nivel conceptual, metodologic şi aplicativ şi asigurarea calităţii în educaţie.

COMPETENȚE GENERALE

- Proiectarea activităţii didactice
- Conducerea şi monitorizarea procesului de învăţare
- Evaluarea activităţilor educaţionale
- Utilizarea tehnologiilor digitale
- Cunoaşterea, consilierea şi tratarea diferenţiată a elevilor
- Managementul clasei de elevi.

2. TEMATICA DE SPECIALITATE. COMPETENŢE SPECIFICE

TEMATICA DE SPECIALITATE

A. MARKETING

1. Funcţiile marketingului;
2. Mediul de marketing al întreprinderii;

3. Conţinutul mediului intern şi al mediului extern;
4. Relaţiile întreprinderii cu mediul extern;
5. Piaţa – componentă esenţială a mediului extern;
6. Piaţa întreprinderii: conţinut, dimensiuni, dinamică şi profil;
7. Concurenţa: forme, forţele care acţionează asupra concurenţei.

B. ECONOMIA COMERŢULUI

1. Cererea de mărfuri

- Conţinutul cererii de mărfuri.
- Formele de manifestare a cererii de mărfuri.
- Factorii care influenţează cererea de mărfuri.

2. Oferta de mărfuri

- Conţinutul ofertei de mărfuri.
- Structura şi caracteristicile ofertei de mărfuri, tendinţe privind evoluţia acesteia.
- Înnoirea produselor şi diversificarea ofertei de mărfuri.

3. Relaţiile comerţului cu producătorii

- Formele relaţiilor comerţului cu producătorii.

4. Relaţiile comerţului cu consumatorii

- Locul şi conţinutul relaţiilor comerţului cu consumatorii.

5. Protecţia consumatorilor

- Conceptele de consumatori şi protecţia consumatorilor.
- Problematica drepturilor consumatorilor.
- Organizarea procesului de protecţie a consumatorilor.

6. Comerţul cu amănuntul

- Conţinutul, rolul şi funcţiile comerţului cu amănuntul.
- Tipologia comerţului cu amănuntul: sectorizarea activităţii comerciale cu amănuntul, structurarea formelor de vânzare utilizate în comerţul cu amănuntul.
- Tendinţe în evoluţia comerţului cu amănuntul.

7. Circulaţia mărfurilor

- Aprovizionarea cu mărfuri în comerţ: stabilirea sortimentului de mărfuri în magazine, selectarea furnizorilor, recepţia mărfurilor.
- Organizarea activităţii comerciale (magazine, unităţi de alimentaţie publică, depozite de mărfuri)**.**

8. Întreprinderea comercială:

- Conceptul de întreprindere comercială.
- Relaţiile întreprinderii cu mediul.
- Resursele întreprinderii.
- Organizarea structurală a întreprinderii comerciale.
- Managementul întreprinderii comerciale: principiile şi funcţiile managementului în comerţ; sisteme, metode şi tehnici de management cu aplicare în comerţ; strategii manageriale în comerţ.

C. MERCEOLOGIE (STUDIUL CALITATII PRODUSELOR SI SERVICIILOR)

1. Noţiuni generale despre mărfuri

- Proprietăţile generale ale mărfurilor.
- Calitatea produselor – concept şi dezvoltare.
- Metode de conservare şi păstrare.
- Compoziţia chimică şi valoarea alimentară a produselor.

2. Caracterizarea merceologică a unor grupe de produse alimentare: sortiment, caracteristici de calitate, verificarea calităţii:

- Produse de morărit şi panificaţie.
- Produse zaharoase.
- Carne şi produse din carne.
- Peşte şi produse din peşte.
- Lapte şi produse din lapte.

3. Caracterizarea merceologică a unor grupe de produse nealimentare: sortiment, caracteristici de calitate, verificarea calităţii

- Confecţii.
- Încălţăminte.
- Mărfuri cosmetice;
- Mărfuri ceramice.
- Mărfuri din sticlă.

COMPETENŢE SPECIFICE

- Cunoaşterea şi aprofundarea de către candidaţi a conţinuturilor ştiinţifice de specialitate şi metodice pentru disciplinele/modulele de specialitate;
- Realizarea de conexiuni între conţinuturile disciplinelor/modulelor de specialitate şi problemele de învăţare specifice domeniului de pregătire;
- Realizarea corelaţiilor intra, inter şi pluridisciplinare a conţinuturilor;
- Operarea cu standardele de pregătire profesională şi programele şcolare pentru proiectarea unui demers didactic adaptat nivelului de învăţământ, calificării şi specificului clasei;
- Utilizarea tehnologiilor informaţionale în demersul didactic;
- Aplicarea adecvată a principiilor şi metodelor specifice didacticii disciplinelor/ modulelor tehnologice;
- Elaborarea, selectarea şi aplicarea unor metode de evaluare adecvate obiectivelor sau competenţelor vizate;
- Comunicarea eficientă cu partenerii în activitatea educaţională;
- Aplicarea unor forme de management al clasei în funcţie de activitatea de învăţare proiectată;
- Transmiterea, în funcţie de particularităţile de vârstă ale elevilor, a conţinuturilor astfel încât să dezvolte structuri operatorii, afective şi atitudinale;
- Dezvoltarea competenţele civice şi interpersonale ale elevilor şi conduita antreprenorială a acestora;
- Stimularea potenţialului fiecărui elev şi dezvoltarea creativităţii.

3. TEMATICA DIDACTICĂ A DISCIPLINEI

1. Locul şi rolul disciplinelor/modulelor de specialitate în învăţământul preuniversitar. Construirea demersurilor didactice pentru realizarea unui învăţământ centrat pe elev.

2. Curriculumul şcolar:

a) elemente componente (curriculum naţional, planuri-cadru, arii curriculare, trunchi comun, discipline, module);

b) documente curriculare (standarde de pregătire profesională, planuri-cadru şi planuri de învăţământ, programe şcolare, manuale şcolare, auxiliare curriculare);

c) obiectivele predării – învăţării – evaluării la disciplinele/modulele din aria curriculară "Tehnologii". Competenţe generale, competenţe specifice, unităţi de competenţă şi competenţe.

d) proiectarea curriculumului în dezvoltare locală sau la decizia şcolii de tipul: aprofundare/extindere/opţional ca disciplină nouă;

3. Operaţionalizarea obiectivelor didactice: proceduri de operaţionalizare şi exemple.

4. Relaţia între competenţe şi conţinuturi de instruire.

5. Metode şi procedee de predare-învăţare:

a) clasificarea şi caracteristicile principalelor grupe de metode de învăţământ;

b) exemplificări de aplicare a unor metode specifice disciplinelor/modulelor de specialitate;

c) utilizarea metodelor de predare active – participative, centrate pe elev/tehnicilor de învăţare prin cooperare: metoda proiectului; studiul de caz; jocul de rol; brainstorming-ul; lucrul în echipă; problematizarea;

d) utilizarea tehnologiilor informatice şi de comunicare în procesul didactic; exemplificări;

6. Mijloacele de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare:

a) funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ;

b) tipuri de mijloace de învăţământ şi caracteristicile lor; exemplificări.

7. Medii de instruire reale şi virtuale: cabinete, laboratoare, ateliere, complexe multimedia, săli de clasă, târguri şi expoziţii, agenţi economici (descriere şi condiţii de utilizare);

8. Forme de organizare a activităţii didactice: lecţia şi variantele de lecţii; alte forme de organizare (cercurile de elevi, consultaţiile, vizitele şi excursiile etc.).

9. Evaluarea rezultatelor şcolare în concordanţă cu obiectivele curriculare şi criteriile de performanţă din standardele de pregătire profesională;

a) evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învăţământ: definire, funcţii;

b) metode şi tehnici de evaluare;

c) erori în evaluare şi modalităţi de minimizare a lor;

d) construirea instrumentelor de evaluare (teste, chestionare, fişe etc.);

e) calităţile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate;

f) tipologia itemilor: definiţie, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalităţi de corectare şi notare.

10. Proiectarea demersului didactic: planificare calendaristică, proiectarea unităţii de învăţare, proiectarea lecţiei (pentru diferite tipuri de lecţii).

11. Modalităţi de adaptare a procesului instructiv-educativ în vederea integrării elevilor cu cerinţe educaţionale speciale (CES).

12. Pregătirea profesorului pentru activitatea didactică (profesională de specialitate, psihopedagogică şi metodică).

4. BIBLIOGRAFIE

TEMATICA DE SPECIALITATE:

1. Anghel, L., Florescu, C., Zaharia R., — Aplicaţii în marketing, Editura „Expert", Bucureşti, 1999
2. Anghel, L.D., Dăneţiu, T., Şerbănică, D., Zaharia, R., — Marketing – clasa a XI-a, Editura „All Educational", Bucureşti, 2002
3. Anghel, L.D., Dăneţiu, T., Şerbănică, D., Zaharia, R., — Marketing – clasa a XII-a, Editura „All Educational", Bucureşti, 2002
4. Balaure, V., (coordonator) — Marketing, Editura „Uranus", Bucureşti, ediţia a II-a 2002
5. Bozgan, V., (coordonator) — Comerț și servicii – manual pentru SAM, Editura „Economică Preuniversitaria", București, 2002
6. Catoiu, I., (coordonator) — Cercetări de marketing, Editura „Uranus", București, 2002
7. Danciu, V., — Marketing – clasa a XI-a, Editura „Economică Preuniversitaria", Bucureşti, 2001
8. Danciu, V., Zaharia, R.M., — Marketing – clasa a XII-a, Editura „Economică Preuniversitaria", București, 2002
9. Drăgulănescu, N., — Studiul calităţii produselor şi serviciilor – clasa a X-a, Editura „Niculescu2 ABC, Bucureşti, 2002
10. Ilie S. si colectiv — Comerț clasa a X-a, Editura „Oscar Print", București, 2006
12 Kotler, Ph., — Managementul marketingului, Editura „Teora", Bucureşti, 1997
13. Mateiciuc, C., Singureanu, N., — Marketing – Economic – clasa a XII-a, Editura „Sigma", Bucureşti, 2002
14. Mercioiu, V., (coord.) — Management comercial, Editura „Economica", Bucureşti 1998
15. Olaru, M., Isaic-Maniu, Al., Purcarea, A., — Studiul calităţii produselor şi serviciilor – clasa a X-a Editura „Economică Preuniversitaria", Bucureşti, 2001
16. Olaru, M., (coordonator) — Studiul calităţii produselor şi serviciilor – clasa a XI-a Editura „Economică Preuniversitaria", Bucureşti, 2001
17. Olaru, M., Negrea, M., ş.a., — Studiul calităţii produselor şi serviciilor – clasa a XII-a, Editura „Economică Preuniversitaria", Bucureşti, 2002
18. Pamfilie, R., — Merceologia si expertiza mărfurilor alimentare de import-export, Editura „Oscar Print2, Bucureşti,1996
19. Patriche, D., — Elemente de economia comerţului, Editura „Sylvy", Bucureşti 2001
20. Patriche, D., (coordonator) — Economie comercială, Editura „Economica", Bucureşti, 1998
21. Patriche, D., (coordonator) — Bazele comerţului, Editura „Economica", Bucureşti, 1999
22. Patriche, D., — Tratat de economia comerţului, Editura „Eficient", Bucureşti,1998
23. Petre, T., — Studiul calităţii produselor şi serviciilor – clasa a X-a, Editura „Niculescu" ABC, Bucureşti, 2002

24.	Petre, T., Iordache, G.,	Studiul calităţii produselor şi serviciilor – clasa a XI-a, Editura „Niculescu” ABC, Bucureşti, 2002
24.	Petre, T., Iordache, G.,	Studiul calităţii produselor şi serviciilor – clasa a XII-a, Editura „Niculescu” ABC, Bucureşti, 2002
25.	Petre, T., Iordache, G., Georgescu, J.D.,	Marketing – clasa a XII-a, Editura „Niculescu” ABC, Bucureşti, 2002
26.	Pop, N.Al.,	Marketing – clasa a XI-a, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2002
27.	Pop, N.Al.,	Marketing – clasa a XII-a, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2002
28	Postovei C si colectivul	Comerț – clasa a IX-a, Editura „Oscar Print”, București, 2005
29.	Singureanu, N., Mateiciuc, C.,	Studiul calităţii produselor şi serviciilor, manual clasa a X-a Editura Sigma, Bucureşti, 2005
30.	Tanislav, C., Ilie, S., Postovei C, Ardelean M	Mediul concurenţial al afacerii, Editura „Oscar Print”, 2007
31.	Tanislav, C., Ilie, S., Postovei, C.	Marketingul afacerii, Editura „Oscar Print”, 2006
32	Roxana, Sârbu	Merceologie, Editura ASE, Bucureşti, 2002
33.	Druță, M. E.	Didactica ariei curriculare, Editura ASE, 2008
34.	Druță, M. E.	Metodica predării disciplinelor economice, Editura ASE, 2000
35.	Dima, D., Diaconescu, I., Pamfilie, R. şi colab.	Fundamentele științei mărfurilor, Mărfuri alimentare, Editura ASE, 2005
36.	Ioncică, M.	Economia serviciilor, Editura „Uranus”, Bucureşti, 2000
37.	Kotler, Ph., Armstrong, G.,	Principiile marketingului, Ediția a III-a, Editura „Teora”, București, 2004
38.	Kotler, Ph	Managementul marketingului, Editura „Teora”, București
39.	Ilie, S., (coord)	Marketingul afacerii, Editura „Oscar Print”, București, 2006
40.	Dorin V., Capotă, V	Calitatea produselor si serviciilor, Editura „Akademos Art”, Bucureşti, 2011
41.	Tănţica , P, Iordache, G. şi alţii	Comerț, Editura „CD Press”, București, 2010

TEMATICA DE DIDACTICĂ A DISCIPLINEI

1.	Adăscăliţei, A.,	Instruire asistată de calculator, Editura „Polirom”, Iaşi, 2007
2.	Cerghit, I.,	Metode de învăţământ, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1997
3.	Carcea I.M.,	Consultanţă şi consiliere educaţională, Editura Didactică și Pedagogică, Bucureşti, 2005
4.	Cucoş, C.,	Pedagogie, Editura „Polirom”, Iaşi, 1996
5.	Cristea, S. (coord)	Curriculum pedagogic, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2006
6.	Creţu, C.,	Curriculum diferenţiat şi personalizat, Editura „Polirom”, Iaşi, 1998
7.	Ionescu, M., Radu, I.,	Didactica modernă, Editura „Dacia”, Cluj-Napoca, 1995
8.	Jinga, I., Negreţ, I.,	Învăţarea eficientă, EDITIS, Bucureşti, 1994
9.	Jinga, I., Istrate, E.	Instruirea şi evaluarea asistată de calculator, Editura „ALL”, Bucureşti, 2006
10.	Joiţa, E.,	Eficienţa instruirii, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1998
11.	Lisievici P.	Evaluarea în învățământ. Teorie, practică, instrumente. Editura „Aramis”, București, 2002
12.	Manolescu, M.,	Evaluarea şcolară, Editura „Meteor”, Bucureşti, 2006
13.	Neacşu, I.,	Instruire şi învăţare, ediţia a II-a, revizuită, Editura Didactică și Pedagogică, Bucureşti, 1999
14.	Nicola I.,	Tratat de pedagogie, EDP, Bucureşti, 1996
15.	Niţucă, C., Stanciu, I.,	Didactica disciplinelor tehnice, Editura „Performantica”, 2006
16.	Negreţ, I.,	Didactica Nova, Editura „Aramis”, Bucureşti, 2004

17. Onu, P., Luca, C., Introducere în didactica specialităţii – discipline tehnice şi tehnologice, Editura „Polirom”, Iaşi, 2004
18. Onu, P., Luca, C., Didactica specialităţii, Editura „Gh. Asachi”, Iaşi, 2002
19. Oprea C.L. Strategii didactice interactive, Editura Didactică și Pedagogică, Bucureşti, 2006
20. Petty G. Profesorul azi. Metode moderne de predare. Editura „Atelier Didactic”, Bucureşti, 2007
22. Radu, I., T., Evaluarea în procesul didactic, Editura Didactică și Pedagogică, Bucureşti, 2000
23. Toma, S., Profesorul factor de decizie, Editura „Tehnică”, Bucureşti, 1999
24. Tomşa, G., Orientarea şi dezvoltarea carierei la elevi, Casa de editură şi presă „Viaţa Românească”, Bucureşti, 1999
25. *** Curriculum naţional aprobat , www.edu.ro
26. *** Ghiduri metodologice pentru aplicarea programelor şcolare pentru aria curriculară „Tehnologii”.